

ע"פ 2465/24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 2465/24

לפני:
כבוד השופט נעם סולברג
כבוד השופט יוסף אלרון
כבוד השופטת גילה כנפי-שטייניץ
פלוני
המערער:
נגד

המשיבים:
1. מדינת ישראל
2. פלוני
ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט
המחוזי בירושלים ב-ת"פ 28102-06-20 מיום
19.9.2023 ומיום 11.2.2024 שניתנו על-ידי
השופטת ח' מאק-קלמנוביץ'
ג' בחשון התשפ"ה (4 נובמבר 2024)
תאריך ישיבה:
בשם המערער:
בשם המשיבה 1:
עו"ד הדר פרנקל

פסק-דין

השופט יוסף אלרון:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת ח' מאק-קלמנוביץ') ב-ת"פ 28102-06-20 מיום 19.9.2023 ומיום 11.2.2024, בהתאמה. המערער הורשע בריבוי עבירות של מעשה מגונה בקטין מתחת לגיל 16 לפי סעיפים 348(ב) ו-345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובגין כך נגזר עליו עונש של 4 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

2. כתב האישום שהוגש נגד המערער מנה 4 אישומים שהתייחסו ל-4 מתלוננים, אחים. אולם, משהמתלוננים באישומים 2-4 נמנעו ממתן עדות, בית המשפט המחוזי זיכה את המערער ביחס לאישומים אלו. לעומת זאת, בתום הליך הוכחות, המערער הורשע כאמור בעבירות כפי שיוחסו לו באישום הראשון שבכתב האישום.

בחלק הכללי של כתב האישום מתואר כי בין השנים 2009-2015 המערער למד בבית-שמש בכולל אשר נמצא בחצר ביתם של המתלוננים. בתקופה זו, ולאחר שהמערער קיבל רשות מהורי המתלוננים, הוא השתמש במחסן הנמצא בצמוד לכולל, על מנת לעבוד שם באמצעות המחשב וללמד ילדים לקראת בר-המצווה. המתלוננים, אשר היו קטינים באותה העת, נהגו להגיע למחסן על מנת לשחק במחשב של המערער וכדי ללמוד לקראת בר-המצווה. בהזדמנות זו, המערער ביצע במתלוננים מעשים מגונים.

לפי האישום הראשון, החל משנת 2009, עת היה המתלון י' כבן 11 שנים, ועד לשנת 2012, הוא הגיע למחסן פעמים רבות על מנת לשחק במחשב או לצפות בו בסרטונים (להלן: י' או המתלון). בפעמים אלו, המערער הושיב עליו את י' בעת שהיה צופה במחשב, הוריד את מכנסיו ואת תחתוניו שלו וגם של י', וליטף את איבר מינו של י'. עוד מתואר, כי לקראת הגיעו של י' לגיל בר-מצווה, המערער לימד את י' לקרוא בתורה במפגשים שנערכו במחסן או בגן ילדים בבית-שמש שבו לימדה אשתו של המערער בשעות אחר הצהריים והערב. בסיום מפגשי הלימוד, המערער היה מושיב עליו את י', מפשיל את מכנסיו ואת תחתוניו שלו וגם של י', ונוגע באיבר מינו.

3. הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי מבוססת על מסכת ראייתית מוצקה, אשר במוקדה גרסת המתלון י'. בתמציתית תואר כי לגרסת י', בעת שהיה ילד כבן 10-11 שנים, המערער איפשר לו לצפות בסרטים במחסן שבו השתמש בתקופה זו, ולעיתים היה המתלון יוזם זאת בעצמו. תוך כדי צפייה בסרטים, המערער הושיב אותו על איבר מינו ומישש את איבר מינו, כך עשה בלשון המתלון: "הרבה פעמים, הרבה זמן, במשך חצי שעה לפחות כל פעם". המתלון אף ציין כי לעיתים ניסה להתנגד, אולם משהמערער התעקש והמשיך במעשיו, הוא החליט "לזרום" איתו.

עוד הוסיף ותיאר המתלון כי המערער היה מפשיל את מכנסיו שלו ואת מכנסיו של המתלון רק באופן חלקי; כי הרגיש את איבר מינו של המערער מתקשה; כי המערער היה משפשף את איבר מינו שלו ומתחכך בו; וכי המערער שפשף גם את איבר מינו של המתלון, וגרם לכך שיתקשה. באשר לתדירות התרחשות האירועים המאוחרים, העריך המתלון כי אלו התרחשו בסך הכול בין 30 ל-50 פעמים, לפחות פעם אחת בשבוע.

המתלון פירט כי במרוצת השנים נמנע מלשתף על הפגיעה בו, בשל הבושה שחש ובשל הרקע הדתי של המשפחה, ורק בהגיעו לגיל 18 סיפר על כך לאחיו הגדול. עוד הבהיר המתלון כי בשלב זה, הוא מעוניין שהתלונה נגד המערער וההליכים נגדו יובילו לכך "שהוא לא ימשיך לפגוע באנשים בחוץ".

בית המשפט המחוזי סיכם את התרשמותו החיובית מעדותו של י' ומגרסתו, אשר תוארה כ-"ברורה

וקוהרנטית", כי לא נמצא בה "ניסיון לפגוע במערער או להפלילו" ואף לא "העצמה של התלונות", ולבסוף נקבע חד משמעית - "אני מאמינה, איפוא, לעדותו המשכנעת של המתלון".

4. כתמיכה לגרסת המתלון, בית המשפט המחוזי הפנה, בעיקר, להמחאות בסך 18,000 ש"ח אשר אין מחלוקת כי שולמו על-ידי המערער למשפחת המתלון במספר תשלומים. נקבע כי המערער מסר הסברים שונים, סותרים ולא משכנעים באשר למטרת התשלום, וכי התנהלות שכזו "מצביעה על צורך להסתיר ולחפות על מעשים שעשה בעבר", באופן התומך כאמור בגרסת המתלון.

חיזוק נוסף ו"מינורי", כהגדרת בית המשפט המחוזי, נמצא בעדויות של ג' צ' העובד הסוציאלי ושל י' ב' קרוב משפחה של המתלוננים. עדויות אלו התייחסו לעבירות שבוצעו כלפי מתלון אחר, אך בכל זאת נקבע כי "בשל השיטה הדומה" יש בהן כדי לתמוך במידה מוגבלת בעדות י'.

5. למול הראיות לחובת המערער, ובראשן כאמור גרסתו המהימנה של המתלון, ניצבת גרסת המערער אשר נמצאה בלתי מהימנה. בעיקרם של דברים, לגרסת המערער, הוא אמנם אישר כי השתמש במחסן לצרכי עבודתו וכי המתלוננים היו נכנסים מעת לעת לצפות בו עובד או כדי לשחק במחשב, אך כפר באשמות המיוחסות לו.

ואולם, בית המשפט המחוזי קבע כי המערער ניסה לא אחת להתחמק ממתן תשובות לשאלות שהוטחו בו, וכי גם בתשובות שמסר ניסה "ללכת סחור סחור" והעניק תשובות בלתי הגיוניות אשר לא סיפקו הסבר של ממש לראיות נגדו. בצד האמור, המערער אחז בגרסה חסרת ביסוס שלפיה "אדם בעל זהות מסתורית שלא ניתן לחשוף" עומד מאחורי הניסיון לסחוט אותו ולהעליל עליו את המעשים המיוחסים לו. המערער לא חשף את זהותו של אדם זה, גם לאחר שהוזהר על-ידי בית המשפט המחוזי באשר למשמעות הדברים ולמשקל שיש לייחס לדבריו בהתאם.

6. משאלו האדנים להכרעת בית המשפט המחוזי, ומשבית המשפט המחוזי עמד היטב בדרישת ההנמקה הנדרשת, ניכר אפוא כי אין ממש בהשגות המערער על הכרעת הדין. במישור העובדתי, קביעות בית המשפט המחוזי מעוגנות היטב בחומר הראיות, מבוססות ואין כל עילה להתערב בהן.

רובן המוחלט של טענות המערער, נסוב כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שקבע בית המשפט המחוזי. ואולם, כידוע, ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאים מעין אלו שקבעה הערכאה הדיונית אשר התרשמה באורח ישיר מהעדויות שהובאו בפניה ומהשתלבותן במארג הראייתי. וכך, לגישתי, כלל זה מקבל משנה תוקף ביחס להתרשמות הערכאה הדיונית מנפגעי עבירות מין כאשר "הטעם העיקרי לכך נעוץ בטבע הדיסקרטי של עבירות המין, ולכך שאלה מבוצעות בדרך כלל בחדרי חדרים ושלא

בנוכחות עדים חיצוניים לנאשם ולקורבן" (ע"פ 6080/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (21.7.2021)).

התרשמותו החיובית של בית המשפט המחוזי מעדותו של המתלונן למול התרשמותו השלילית מעדותו של המערער, היא שניצבת במוקד ההרשעה. בענייננו, חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד לעדותו של המתלונן, אינו פוגם כהוא-זה במידת מהימנותו. מדובר בתופעה שכיחה בקרב נפגעי עבירות מין, בייחוד במקרים, כשלנו, בהם מדובר בקטין בעת ביצוע העבירות, ובהתחשב גם בהשתייכותו לקהילה החרדית (ע"פ 7046/18 דרימן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (18.8.2021)).

מסקנות בית המשפט המחוזי הנסמכות בעיקרן על מהימנות המתלונן וגרסתו, מבססות אפוא את אשמת המערער במיוחס לו, ועומדות כנדרש בחובת ההנמקה בהרשעה במקרים אלו.

7. אמנם, לא היה מקום להעניק משקל לעדויות של ג' צ' ו-י' ב' כתימוכין לגרסת המתלונן. שכן, עדויות אלו התייחסו לעבירות שבוצעו כלפי מתלונן אחר, בעוד שזה האחרון כלל לא התייצב בעצמו למתן עדות. אולם, אין בכך כדי לגרוע מהוכחת אשמתו של המערער אשר ניצבת כאמור על אדנים איתנים, גם ללא עדויות השניים. על אותה הדרך, גם העובדה שלא נחקרו ולא העידו דמויות מפתח רלוונטיות, כדוגמת אחיו הגדול של המתלונן, אינה מכרסמת בהרשעת המערער, שהרי די במסד הראייתי שהתגבש לחובתו כדי להוכיח את אשמתו מעבר לספק סביר. ממילא, אף אין חשש כי מחדלי החקירה הנטענים קיפחו את הגנתו או מטילים ספק כשלעצמם באשר לאשמתו המוכחת (ע"פ 2076/21 ואכד נ' מדינת ישראל, פסקה 43 (30.7.2023)).

בהינתן האמור לעיל, ברי כי אשמתו של המערער הוכחה כנדרש וכי לא קמה עילה להתערבותנו כערכאת ערעור, כך שדין הערעור על הכרעת הדין - להידחות.

8. הערעור על גזר הדין נידון לדחייה אף הוא. כפי שיפורט, המקרה שלפנינו אינו נמנה על המקרים החריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור בעונש שגזרה הערכאה הדיונית.

בית המשפט המחוזי קבע את מתחם העונש ההולם בין 3.5 ל-6 שנות מאסר בפועל, ובגדרו גזר על המערער כאמור עונש של 4 שנות מאסר בפועל. בנוסף, נגזר על המערער עונש של 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירת מין בקטינים או עבירת מין שהיא פשע, למשך 3 שנים, וכן נפסק פיצוי שישולם למתלונן בסך 25,000 ש"ח.

בהחלטתו, בית המשפט המחוזי התחשב בנסיבות ביצוע העבירות, ובהן, מצד אחד בתדירות שבה

התבצעו הפגיעות המיניות ובעובדה שהמערער ניצל את הקרבה שנוצרה בינו לבין בני משפחת המתלוננים, כדי לפגוע ב-י' פגיעה קשה; ומצד שני בכך שהמעשים המיניים עצמם לא היו ברף הגבוה של עבירות המין. בנוסף, בגזירת עונשו של המערער, בית המשפט המחוזי שקל כדבעי את מכלול נסיבותיו, ובמוקדן, חלוף הזמן המשמעותי ממועד ביצוע העבירות.

על אף שאין חולק כי נפלה שגגה מסוימת במלאכת גזירת עונשו של המערער באופן שבו התחשב בנזק שנגרם למתלונן, אין בה כדי להצדיק כשלעצמה התערבות בעונשו של המערער. כידוע, ערכאת הערעור בוחנת את התוצאה העונשית הסופית, ובענייננו העונש שנגזר על המערער הולם היטב את חומרת מעשיו, מתיישב עם מדיניות הענישה ומתחשב כראוי במכלול הנסיבות (ע"פ 2909/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (7.2.2024); ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (26.7.2022)). כך לגבי רכיב עונש המאסר בפועל מאחורי סורג ובריא שנגזר על המערער, וכך גם ביחס ליתר רכיבי גזר הדין, ובכללם הפיצוי הכספי שנפסק כי ישולם למתלונן.

אשר על כן, אציע לחברי ולחברתי כי נדחה את ערעור המערער, הן על הכרעת הדין הן על גזר הדין.

יוסף אלרון
שופט

השופט נעם סולברג:

אני מסכים.

נעם סולברג
שופט

השופטת גילה כנפי-שטייניץ:

אני מסכימה.

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט יוסף אלרון.

ניתן היום, כ"ה חשוון תשפ"ה (26 נובמבר 2024).

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת

יוסף אלרון
שופט

נעם סולברג
שופט